

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 57. ANULU XV.

Sabiu, in 1628 Iuliu 1867.

tru provincie din Monarchia pe unu anu
8 fl. era peo jumătate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. si tieri straine pe anu 12
pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru
intea ora cu 7. cr. sirulu, pentru
a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a
treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Telegrafulu ese de done ori pe septe-
mana: joi'a si Dumineca. — Prenume-
ratiunea se face in Sabiu la espeditura
foiei pe afara la c. r. poste, cu bani
ga'a prin scrisori francate, adresate
catra espeditura. Pretulu prenumerati-
nei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a.
ur' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pen-
a celelalte partii ale Transilvaniei si pen-

Eveneminte politice.

Sabiu, 15 Iuliu

De mai multe zile curséza prin diuaristica in-
fiintierea a 70 de bataliuni de honved. Calatori'a
ministrului presiedinte Andrassy era adusa in lega-
tura cu acesta afacere. Acum candu cetimu ca sci-
rea pasiesce cu si mai multa possivitate, aflamu pe
cale telegrafica ca loia oficiala deminte crearea ba-
taliunelor de honved.

Afacerile comune voru fi catu mai in graba
desbatute de delegatiunile emise din ambele parti
ale imperiului. Cestiunea cea mai interesanta ce va
veni pre tapetu in acea adunare de delegatiuni e
cea finantiala. Despre acest'a scotemu din o cores-
pundintia din Pest'a la Hr. Ztg. urmatoarele:

Ce felu de cuota (cata, seu catatime) va cade
pre Ungari'a? La intalnirea ce are sa se intem-
ple catu de curendu (in 4 Augustu R.) intre delegati-
unile tramise de legitative, de dincoce si de dincolo,
intrebarea acest'a e forte naturala. Espertulu in
finantie, Zorn, a luat asupra-si missiunea, in
„Pesti Naplo“ a raspunde intrebarea acest'a. Elu
ia de base la compusetiunea sea datele din ana-
lele statistice esite la anulul 1865. Veniturile mo-
narchiei erau atunci (fara de Veneti'a) 373,071,000
fl.; din aceste se vinu pre tierile coronei unguresci
108,916,000 fl. — De ore-ce in sa sumele acestea
arata numai veniturile ce au intratu in fapta, asiá
suntu de a se adauge si restantiele de 23,680,000
fl. la venitul brutto; cestu din urma sjunge dara
pentru monarchi'a intréga sum'a de 396,751,000 fl.;
de aci se vine pe Ungari'a dimpreuna cu restantie-
le de 18,978,000 ca venitu brutto 127,894,000.
— E de observatu, ca numai dela dările directe
suntu aretate proportiunile. — Din proportiunea:
396,751,000 : 127,894,000 = 100 : 32,23 resulta
ca tierile coronei unguresci au sa contribue 32,23%
dări comune. — Déca se va lua pentru afacerile
comune preliminaru speselor din acest'a de base,
alunci vinu spese pentru esterne, resbelu si de-
tori'a statului 222,228,000; venitu pentru esterne,
resbelu si vama afara de spelele aministratiunei

17,886,000 fl. Sum'a carea mai trebuie, acoperita de
ambe partile aru face dara 204,142,000 fl. Dupa
proportiunea de mai susu: 100 : 32,23 aru fi dá-
rile tierilor coronei unguresci 62,052,000 fl. —
La tiora intemplantia o suma respectabila, déca se
ia in consideratiune, ca Ungari'a afara de acest'a
trebuie ins'a sa ingrigesca de aparatulu aministra-
tiunei ei interne.

Despre ministrulu de finantie Lonyai se vor-
besce ca vrea sa demissioneze. Mai nainte se vor-
bia totu asiá si de ministrii Wenkheim si Gorové.

In politic'a din afara ocupa locul d'antainu a-
cum scirile despre aliantie. In rendulu trecutulu amu
publicatu o versiune; in cestu de acum gasimu alti'a,
cu tote ca si aceste paru a fi cualificate a se pune
in regiunea conjecturiloru politice. Eata si noua
versiune:

Din cele ce se potu oserva in Franci'a si in
alte parti, materialulu celu lesne aprindiciosu alu
resbelului se gramadesce. Concentrari de trupe cu
scopu de a se deprinde in arme inca nu lipsescu.
Despre aliantie inca se facu felu de felu de combi-
nari. Curiosa e scirea ce o aflamu reproducu in
mai multe diuarie dupa diuariulu din Parisu „Situ-
atiune“ despre o noua aliantia sánta. Scirea suna
in tipulu urmatoriu: „Intre Austri'a, Prussi'a si
Russi'a s'a incheiatu o aliantia pre urmatoarele punc-
te: Prussi'a cede (?) Austriei Moldavi'a si Va-
lachi'a (Romani'a), ca despagubire pentru perderile
din anul trecutulu si garantéza provinciile nemtiesci.
Russi'a capeta drepturile ce le-a avutu inainte de
resbelulu din Crimea in marea négra si dela Au-
stri'a Galiti'a resaritena (Rutenii). Russi'a cede
Austriei Poloni'a congresului.“

Atata e adeveratu, ca intre Franci'a si Prus-
si'a pare a lua dimensiuni totu mai mari recel'a ca-
rea se apropia de ostilitate. Diuarele de Parisu
afla intre alte acum ca si desiartarea Luxemburgu-
lui merge pre incetu. Acum aflamu ca Franci'a in-
terpeléza pre cabinetulu prussianu pentru Schles-
wigu si pretinde dreptulu de a se mesteca in afa-
cerea acest'a.

In Itali'a, de unu tempu incóce au ince-
putu partid'a revolutiunaria a fi mai activa. Gari-
baldi a inceputu iera a tine cuventari in cari nu a-
rare-ori se aude devisa „Roma o morte“. Regi-
mulu italianu ia mesuri pentru ca sa impedece mi-
scari de felulu acest'a in sa póte ca nu iaru fi ne-
placutu candu aru pute intrevini in statulu Papei,
pentruca sa nu mai ese de acolo nici odata.

Gazetta di Firenze aduse unu documentu din
carele se vede, ca „Comitato nazionaleromano“ s'a
intr'unitu cu „centro d'insurrezione“ si a formatu
„Giunta nazionale romana“. Documentulu suna:

Romani! Dorinti'a comuna, dorinti'a tuturoru
aceloru, caroru le bate anim'a pentru onórea si li-
bertatea patriei, e realizata. Nu mai e disparitate
de opinijni, nu mai suntu sfasieri; tote fractiunile
partidei liberale si-au datu man'a, si au unitu pu-
terile pentru a dá Rom'a Italiei. „Comitato“
nazionale romano“ si „centro-lu d'insurrezione“
dau locu unei „Giunta nazionale romana“ carea ia
a mana conducerea suprema a afaceriloru. Sa ne
bucuramu de acesta sánta concordia si sa ne nisui-
mu a o face fructifera prin unitatea disciplinei, pri-
unitatea propuselor si a sacrificiiloru. Fasci'a ro-
mana e acum in adeveru formata, sa fimu cu min-
te, ca ea sa nu se deslege neci odata si sa ne a-
duca curendu victori'a. Romani! onorabili cetat-
ienii, membrii ai Giuntei si caroru noi le predamu
oficiulu, suntu demni de missiunea loru inalta; in sa
fara ajutoriulu vostru loru nu li-aru succede nimi-
ca. Ajutati-i plini de incedere si cu diligentia si
intreprinderea nu va fi desiarta. Noi voim, si in
curendu 25 milióne voru salutá Rom'a ca capital'a
Italiei. — Rom'a, 13 Iuliu 1867 etc.

Dupa „Patrie“ Juarez se invoiesce la estrada-
rea remasitiiloru pamentesci ale Imperatului Mas-
similianu. Admiralele Tegetthoff se va duce con-
comitatu de unu oficeru de marina din Americ'a
de nordu pana la Queretaro. Se asigura ca mis-
siunea lui va fi incununata de succesu.

FOISIORA.

Indoiéla si realitate.

(Convorbiri literarie.)

Fantasia intr'unu actu.

(Continuare.)

SCENA III.

Michailu, Indoiéla.

Mich. Fugi! Nu vrei sa-mi mai lasi nici o
ilusiune, nici o incedere... ei bine! déca intr'o di
tote aceste aru putea sa mi se intemple, voiu con-
centra totulu atunci asupra unui visu din ceriuri;
Elis'a me iubesce, ii voiu dá ei inim'a mea intréga,
totu viitoriulu, totu sufletulu meu.

In d. Inim'a! viitoriulu! sufletulu teu intregu
unei cochete!... Déca nu a-si fi umbra m'ai face
sa ridu cu hohotu.

Mich. Taci! tu nu o cunosci; eramu odata
maniosu pre dens'a, nu o vedisemu done dile, as-
cultu ce-mi scrie ea a dou'a di! amu scrisórea ei
aici, si numai o passiuone adeverata póte vorbi ast-
felu (ié scrisórea din unu saltaru) asculta!

(Cetindu.) „Scumpulu meu Michailu. Pentru ce
acesta lunga despártire? nu simti tu ore departe
de mine aceea ce simtu eu? Sórele nu ti se
pare mai rece, diu'a mai pulnu senina, si florile
fara parfumu? Déca tu o simti atunci esti prea

crudu pentru noi amendo; déca tu nu o simti esti
unu omu fara inima... o nu! tu unu omu fara in-
ma! acest'a e cu neputintia! ai simtiemente prea
nobile pentru ca sa nu apreciezi totu amorulu, totu
devotamentulu unei biete femei care nu are unu altu
crimenu decâtu acel'a de a te iubi cu nebulia.“

In d. etc. etc.

Mich. Mi se pare ca nu mai ai agum'a ni-
mic'a de disu.

In d. Déca nu-mi dai dreptulu de a vorbi,
din fericire nu-mi poti lua pre acel'a de a me indoi.
Câte odata suntu passiuoni adeverare asup'a carora
nu are cine-va nimic'a de disu. Elis'a D-tale in sa
e o cocheta, totu asiá cum nu esci celu intaiu a-
mantu alu ei, nu vei fi nici celu de pre urma.

Mich. Celu dintaiu, nu! celu de pre urma, dá!

In d. Dara nenorocitu copilu ce esti, pen-
tru ce nu vrei sa-ti aduci aminte, pentru ce vrei
sa ingropi astfelu unu trecutulu care nu se ingropa?

Nu poti tu sa intielegi ca acele budie ardiente ce
acesta Elisa pune astadi pre fruntea ta, le-au pusu
eri pre fruntea altui'a... pentru ce nu le va pune
si máne? acele dulci canturi de fericire care ti le
canta tie astadi, le-au cantatu eri altui'a... pentru
ce nu le va cantá si máne, acele cuvinte passionate
de amoru, care ti le spune tie astadi, le-au spusu
eri altui'a... pentru ce nu le va spune si máne?

Mich. Te insieli umbra reutaciósa; déca con-
demni trecutulu tu nu ai dreptulu de a calumnia
viitoriulu; inim'a unei femei e slaba; ea se póte
retaci unu momentu, Elis'a s'an insielatu, eata totu.
Mie singuru in sa mi-au spusu ca me iubesce cum

n'au iubitú nici odata in viéti'a ei; mie singuru
mi-au juratu credintia pentru eternitate

In d. Amiculu meu, viéti'a unei cochete se
compune de multe eternitati.

Mich. Taci! vorbele tale facu reu, me lo-
vesci in inima.

In d. Te preparu pentru realitate care te va
loví si in inima, si in frunte.

Mich. Dara tu nu mai esti indoiéla, esti mai
multu decâtu atata, tu esci scepticismulu.

In d. Nu, de vreme ce credu ca esista scrii-
tori sinceri si consecuenti, deputati inteligenti si
demni cari considera missiunea loru ca sánta, amici
devotati pre cari dilele rele nu-i schimba, femei
care dau sinceru inim'a loru intréga; decâtu tote
aceste exceptiuni trebuiescu cautate cu unu fanaru.

Mich. Si candu acestu fanaru ne lipsesce?

In d. Esperienti'a i-lu aprinde.

Mich. Pana atunci in sa omulu concentratu
in sine nu are dreptulu decâtu de a deveni unu
profundu egoistu.

In d. Nu póte dara acestu omu vorbi cu sine
fara a deveni unu egoistu, nu are elu dreptulu sa
céra inteligentiei sele de a gaci câte odata acolo unde
esperienti'a i lipsesce? Acesta convorbire cu min-
tea cu inim'a sea, nu e ore mai rationala decâtu
dreptulu ce se dá unei imaginatiuni vagabunde de
a cutrierá infinitulu? Vine o di unde acesta biata
imaginatiune dupa ce au alergatu atata, dupa ce au
cercetatu asiá de multu, se vede mai obosita, mai
debila decâtu totu deun'a, convinsa de neputint'a ei,
fatia in fatia cu imposibilulu. Si cu tote aceste

Revista diuaristica.

Diuarele opositiunii din diet'a ungarésca sunt foarte active dela inchiderea sesiunii încóce. In cele urmatóre vomu infatisia si noi publicului nostru doue probe din cele ce se scriu in acele diuarie. Eata ce scrie „Hon“ despre partidele din diet'a Ungariei :

„In Ungari'a partidele si poporul sunt bi-nisioru orientate in privint'a tuturor directiunelor politice dinlaintu. Cunoáscemu politic'a dinastica, principiile conservative, pusetiunea sociala si procederea dreptei extreme, candu are regimulu amána; cunoáscemu purtarea ei fatia cu ómenii, cu natiunea si cu constitutiunea, cunoáscemu mijlócele ei, vengiositatea si slabiciunile ei, candu se afla in fruntea trebiloru si afara de cerculu acelor'a; — o cunoáscemu foarte bine si nu o tinemu de nimic'a buna; conservativii vechi ni se paru cá unu visu adencu; nu strica insa candu si candu a-ti mai aduce aminte si de esistint'a lor, pentru cá sa nu póta operá neconturbati sub velulu vitárei. Partid'a acést'a — reactiunea — nu póte crea; póte insa strica, impedeá progressulu; in lucrarea ei tacuta ea e pirculósa si ea are la noi in cas'a de susu construita dupamustr'a vechia si in cele mai inalte corpuri judecatoresci unu radímu asiá de tare, încátu la ocaziunea unui ventu favoritoriu, póte se franga sperantiele cele ce se desvólta in majoritatea liberala a natiunei.

Cunoáscemu si p a r t i d ' a l u i D e á k. O cunoáscemu foarte apriatu. Aci sunt acei unguri de omenia, cari cu bunavoint'a lor voru sa complane si impace totu, ceea-ce nu are intielesu insa neci in principiu neci in pracsá. Ei pána la unu punctu óre-care facu cessiune ori cáruí cursu puternicu alu dílei, — ei suntu gat'a a negociá cu corón'a, cu regimulu din Vien'a, cu poporul austriacu, cu Prussi'a, Franci'a, cu drépt'a estrema si stáng'a estrema, — ei insa nu potu suferi tari'a centrului stángei, pentrucá acést'a arunca o umbra preste clatinarea partidei deakiane, carea nu póte sa sufere, cá sa li se conturbe cercurile argumentatiuniloru obstrase, si carea ataca propunerile lor ce tintescu la parasirea drepturiloru natiunale, — ei, Deakistii, nu potu suferi, candu descuviintiamu in susu procederea cea fára energia a regimului, iera in josu candu apéramu drepturile poporului autonomu ce se afla sub ei, — ei se necajescu, déca ne entusiasmamu pentru lucruri, pentru cari s'a entusiasmatu de seculu natiunea nóstra, si pentru ca nu ne entusiasmamu de rezultatulu, pre carele ei ni-lu presentá cá pre unulu ce fericesce natiunea, pre candu noi nu vedem intru acést'a altu ce-va decátu aceea, de ce Ungari'a tremura acum de trei sute de ani. Partid'a acést'a si barbati ei suntu acei'a cari au fácutu pacea dela Satu-mare — si in ochii loru tocma pacea dela Satu-mare e actulu celu mai mare alu istoriei patriei nóstre. — Ei au adusu acestui'a

o capitulatiune nóua si arata cu mandria la faptulu acést'a, jace insa in caracterulu lor, ca ei in ascunsulu animei lor sa se téna de elu si de urmárele lui. — Ei se temu de afacerile comune, cu cari au pasitu solidari, pentru ca ei suntu din tota inim'a si din totu sufletulu, cetatieni patriotici ai Ungariei.

Nu mai putinu patriotica e stáng'a estrema, a caroru simtieminte in cea mai mare parte le participámu si noi, a caroru scopuri politice insa precum si modalitatiile lor nu ni le putem insusi si nóve nici decum.

Cunoáscemu si natiunitatiile si avem si notiunile nóstre asup'a partideloru din invecinat'a Austria; tóte aceste inse nu suntu de ajunsu spre a corespunde chiamárei nóstre natiunale. Prin meritulu nostru comunu, prin positiunea nóstra geografica si torentele istoriei din deceniulu trecut, noi amu devenitu unu factoru insemnatu in Europ'a. Acést'a o simte Europ'a, acést'a o simtímu si noi si trebuie sa o simtímu, déca voimú cá si mai incolo sa corespundemu destinatiunei nóstre. Politic'a din afara trebuie sa o urmárimu cu atentiune incordata si cu observare critica. Pána acum acést'a nu ni-a fostu asiá de lipsa; noi amu fostu o natiune pasiva, dara acum dupa ce amu intratu in actiune ne este neaperatu de lipsa. Politic'a interna, frecara partideloru interne trebuie sa o esaminámu pururea in combinatiune cele ce se intempla in afara. Aceste trebuie sa fia jumetatea cumpenelor.

Trebuie sa preingrigimú cá disarmoni'a partideloru interne sa nu provóce tierile din afara asup'a nóstra, sa nu vateme vedí'a nóstra si sa cautámu, cá eveneminte suprindeóre din afara sa nu afle natiunea risipita in launtru. Unitatea fatia cu tier'a din afara nu eschidu partidele pre cámpulu politice interne, eschide insa degeneratiunea spiritului de partida si unitatea acést'a nici nu pretinde cá vre-o partida sa fia necredinciósa principiiloru sele. Ea cere numai ecuitate si o procedere cuviinciósa. Totu omulu, déra cu deosebire regimulu trebuie sa fia gentilú, pentru ca elu reprezenta integritatea natiunala.

In situatiunea nóstra cea nóua acést'a nu e de ajunsu. Noi trebuie sa cunoáscemu si sa pricepem tendintiele, puterile, tintele, planurile si purtarea puteriloru esterne. Totu asiá mijlócele desvóltárei de tária a puteriloru europene cu tóte detaiurile lor, cu tóte personalitatiile lor mai de insemnatate, cari punu pre acele mijlóce si puteri in miscare. Nu avem diplomatia; trebuie sa o suplinimú pre calea sociala. Press'a nóstra trebuie sa intieléga chiamarea ei in asta privint'a si publiculu nostru trebuie sa cetesca cu mai multa luare aminte rubricile pentru politic'a din afara. Regimú, partide si natiune trebuie sa faca unu programu asup'a acelorú ce doresce, póte si ce are de scopu a face. De acestu programu trebuie sa tina cu o elasticitate corespundetóre obiectului. Dela purtarea in cestiunea acést'a aterna esistint'a Ungariei,

Are regimulu nostru, au partidele o politica esterna? Avemu noi barbati, caroru sa le putemu increde politic'a esterna? Barbati cari sa nu fia diplomati austriaci, ci unguresci, desteri (indemanateci) si patriotici? Nu avem, séu foarte putini. Regimulu a doveditu pána acum ca privesce politic'a esterna de „afacere imperiala“ si o lasa lui Beust. Ea e in máni bune, dara nu in máni unguresci. E defectuósa preceperea, ca politic'a esterióra e esclusivú politica imperiala — si déca partid'a deakista prin concessiunile ei o a fácutu de atare, putemu dela barbati ei celu putinu atát'a sa ceremú, ca in form'a acést'a sa aduca la valóre politic'a esterna. Déca nu merge neci asiá apoi sa lucre dupa culise, insa sa lucre.

Pána astadi s'a vedíutu la regimú si in privint'a politice esterne numai susu amintit'a nedecisiune, clatinare si grabirea de a primi ori ce combinatiune si a nu acceptá neci un'a. Acusi se vorbiá de „libertatea aliantiloru“, — de „libertatea actiunei“, — nu ne legámu de nimenea; acusi audiamu ca barbati unguresci de statu se dechiara pentru aliantia francesa; eri ni se spunea, ca ministeriulu a decisu sa tina cu Bismark, ceea-ce noi nu puturamú crede. Inainte cu vre-o cate-va septemáni se vorbiá de aliantie permanente; astadi scriu diuarele, ca nu suntu de lipsa aliantiele permanente, ci numai cele casuale. Déca aru fi acést'a o manopera nu amú avé nemic'a in contra-i; ne tememu inse cá acést'a nu e manopera, ci neplanuire.

Alianti'a santa a fostu o aliantia permanenta; ea a domnitú trei-dieci de ani preste Europ'a. Si aliantia anglo-francesa a fostu de acestu felu; ea a fácutu in deceniulu trecut pre Franci'a si pre Angli'a puternice. Legatur'a intre Prussi'a si Russi'a inca e asemenea acelor'a, garantéza ambelorú state asecurantia, ba e apta a spaimentá pre Europ'a numai cu naluc'a ei. Napoleonu cauta unu aliatu in Itali'a si negociéza cu Ratazzi asup'a pretiului — asup'a Romei. Mai multu nu dicemu, pentrucá ni cunoáscemu relatiunile secrete ale diplomatiei.

Insa mai accentuámu inca odata, ca Ungari'a trebuie sa aiba numai o politica interna dara si esterna.

Eata ce scrie fóea estremei stánge „Magyar Ujság“ : *

„Déca ne-arú intrebá cine-va, ca pentru tocma acum accentuamú cumca natiunea (magiara) inainte de tóte are lipsa, cá sa se puna in relatiune amicabile cu natiunitatiile locutóre in patri'a nóstra si cu natiunile vecine cá sa-si póta plini missiunea? pentru ce ne espunemu observárei, ce ni s'aru putea face, ca chiaru atunci apretiuimú amicitia natiunitatiloru, dara chiaru in acelu tempu ne vedemú a cereá acést'a amicitia, candu din partea lor se arata semnele dureróse a incordárei — mai multu a indemnului inimicu? la acést'a intrebare raspundemú asiá :

*) dupa trad. „Concordiei.“

tocmai in acele momente; acea nenorocita tendintia a omenirei care o impinge cátra necunoscutu, striga in sufletulu seu mai tare decátu totdeun'a : dorintia ! dorintia ! . . . si unu glasu in imensitate i raspunde : neantu ! . . .

M i h. Neantu ! . . . va sa dica o desceptiune acolo unde cerea o sperantia . . . adeverulu ! . . . unde dar e adeverulu ?

I n d. Aice sub mán'a ta, sub mán'a fiecáruí omu; nu insa pe calea visureloru pe care tu mergi . . . Ai sa me gasesci foarte putinu ortodoxe, in calitatea mea de Indoiéla, suntu póte o devinatate din calendarulu paganismului; nu-ti voiu spune: crede si nu cerceta ! ti voiu spune din contra : cercetéza si pe urma crede, acést'a macsima cuprinde póte tóta filosof'a vietiei. Acum'a tacu amiculu meu, mai curendu séu mai tardíu, acést'a aterna dela eveneminte, me vei intalni iaresi in calea ta, batrana, obosita cá o biata creatura condamnata a cutrierá spatiulu intr'o secunda; asta intalnire insa, va fi destulu de apropiata pentru cá sa-ti aduci aminte, destulu de departata pentru cá sa nu mai avemú nevoe de a discutá. (Se retrage dupa o tapiseria.)

SCEN'A IV.

M i h a i l (singuru.)

Asta umbra care de atátea mií de ani incun-jura pamentulu nu are dreptate óre ? Cine scie, privescu póte lumea prin unu velu care e destulu de desu cá sa-mi ascunda tota ce e amaru si tristu intr'ens'a, si destulu de transparentu cá sa ma lase sa vedu totu ce e frumosu si dímbitoru.

SCEN'A V.

M i h a i l u, A l e s s a n d r u.

A l e s. Eata-me ierasi amiculu meu.

M i c h. Com? Nu te acceptamú asiá de curendu.

A l e s. Vestile rele nu se astépta, vinu iute de te gasescu, séu ca dela tine m'amú dusu la Dlu Orneanulu.

M i h. Si vii sa-mi spui ca si-a gasitu unu altu ginere; eata-me si mangaiatu.

A l e s. Déca aru fi numai atát'a ! din nenorocire ce-va mai reu. Bancherulu teu a fácutu unu falimentu fraudulosu; ti-amú spusu de mai multe ori ca elu nu'érá decátu unu siarlatanu.

M i h. Intr'adeveru cá acést'a e o veste mai multu decátu rea. Bine dar nu i neci unu mijlocu, nu se póte scapá ce-va macaru ?

A l e s. Mai nemic'a, scumpulu meu, elu s'a fácutu nevedíutu in nóptea trecuta, va remané póte 20% pentru creditoru.

M i h. 20% dar mi remane d'abiá cu ce sa platescu acei doue mií galbeni ce-ti datoarescu tie; n'amú alte datorii e dreptulu, decátu nu-mi mai remane nemic'a.

A l e s. Sciu, e o adeverata nenorocire, cu atát'a mai multu, cu cátu asta crisa teribila in care ne aflámú de cátu-va tempu, m'a gasitu cu totulu lipsitu de mijlóce, si in calitatea mea de banchieru suntu silitu sa raspundu la tóte cererile fára a face pe nimene sa ascepte, ast'a mi-arú compromite creditulu. Veneamú tocmai sa te rogu sa-mi asiguredi acei 2000 galbeni in banii ce vei puté scóte dela acestu afurisitu evreu.

M i h. Cererea ta e foarte drépta voiu face a-

cést'a cu placere. Este insa asiá de urgentu ?

A l e s. Dar, scumpulu meu, e foarte urgentu.

M i h. Mi spunei dílele trecute ca puteai sa mai astepti.

A l e s. Asiá o credeamú . . . mi-au sositú insa o politia la care nu me acceptanu nici cum si suntu silitu sa escomptezu sinetulu teu pentru cá sa potu plátí. Altfeliu crede

M i c h. Fórté bine, me voiu grábi de a-lu asigurá. Decátu vedu ca positiunea mea se complica de totu.

A l e s. O marturisescu, e foarte greu de a se vedé astfelu ruinatu, mai alesu candu cine-va e deprinsu cu avuti'a.

M i c h. Ei bine fie ! m'amú bucuratu de dílele bune, voiu avé curagiu pentru acele rele; si mai la urma candu voiu ajunge la estremitate i-mi remane inca insuratórea; Me voiu face atanci petitoriulu d-siórei Orneanulu.

A l e s. Dara, e o idea, i-mi e frica numai sa nu-ti fi venitu prea tardíu.

M i c h. Pentru ce i-mi díceai ca D. Orneanulu aru fi fostu prea fericitu sa me aiba de ginere.

A l e s. Eri, póte.

M i c h. A ! uitamú . . . astadi suntu ruinatu, D. Orneanulu, cauta sa-si marite fat'a cu politia unui zarafu. Se vede ca lamea e asiá . . . Hai ! glumeamú amiculu meu, si astadi cá si eri iubescu o alta femeé; si déca ruin'a mea nu me incanta de feliu, ea nu me infricosiéza cu totulu, m'amú deprinsu de copílu inca a munci pentru a invetiá, voiu munci astadi pentru cá sa traiescu . . . I-mi spunei suntu cáte-va díle ca aveai in biurouril-

In Ungaria noi, națiunea magiara între toate naționalitățile avem cea mai multă putere materială și morală; și deca nu dispune comanda străina despre puterea poporului magiara în interesul străinului, deca poporul magiara prin purtarea sa constantă, și prin schimbarea constituțională a politicii afacerilor comune va resturna bazea intrigelor de cabinetu, care costă din aceea, că sa se impedece totu de un'a într'unu modu maiestritu împacarea naționalităților; deca poporul magiara e capace, și e capace deca are vointia, că sa dispuna singuru de puterea și banii sei proprii, dupa cum ceru interesele tiei: în acestu casu are destule mijloce că sa pōta aperi integritatea tiei în contr'a tuturor atacurilor, și o și sci aperi.

Preste totu putem sa dicem, ca națiunea aru fi capace de a mai elupta inca o victoria pentru sustinerea integrității se; insa condițiunile și garantiile dezvoltării viitoriului și a prosperării pacifice nu le putem castiga altcum, decâtu prin esoperarea contielegerei cu naționalitățile nemagiare și prin asiedierea relațiilor amicabile cu națiunile danubiane.

O cauza ilegita pōte avē lipsa de semina dumbrirea manevrelor de partia ce cercă a se impacă în secretu, precum s'a intemplatu acum la noi cu politic'a afacerilor comune; insa interesulu libertății și alu împacării popōrelor are lipsa de lumin'a cea mai mare. Sa insemnāmu bine și aceea, ca candu intindemu māna de impacare și ca acēsta intindere de māna se intempla cu cugetu amicale și sinceru, ele (naționalitățile) nu voru considera-o de semnu alu slabiciunii, ci de o garantia a sentimintelor adeverate, a căror'a putere morale s'a indatinatu a decide în relațiunile atātu a popōrelor cātu și a singuraticilor.

Noi cugetāmu, ca tocma acum e oportunu a accentua și promovā lips'a împacării naționalităților, căci chiaru acum nu numai unu tonu dissonante din sirulu naționalităților nemagiare ne lovesce urechile. Naționalitățile nemagiare suntu convinse, că și noi, ca contielegerea între noi și între ele e în interesulu tuturor'a. Semnele de cugetu neamicabilu, cari ici colo se parū a se ivi, suntemu aplecati a le considerā de exceptionali și aduse la aparintia prin inspirațiuni pe cato se. În mare parte acele suntu fruptele gialusiei și neîncrederei escitata prin politic'a cea nefericita a majorității dietei unguresci.

Noi dara cugetāmu, ca implinim o detorintia santa, și facem servitiu intereselor patriei, facendu și nesuindu a dā sa pricepa națiunea (magiara), ca cātu lipsa avem de contielegere; căci cine e capace a o precepe va trebui nunumai sa se pādiesca a turnā uleu pe locu respundiendu prin provocare la inimiztia, ci va intrebuintia astfelu tōte mijlocele coatingerei și a deslusirei, că sa se restituē cātu mai curendu

administratiunii tale unu locu vacantu de secretariu, mi-lu vei dā mie, voiu trăi cu salariulu meu.

Ales. Intr'a devēru, a-si fi fostu incantatu că sa te potu indatori, decâtu din nenorocire, tocmai adī diminētia amu primitu dela o persōna insemnata și influentia o scrisōre prin care i-mi recomanda pre unu protegiatu alu seu; se vorbesce ca acestu domnu are sa între dilele aceste în Ministeriu și-ti poti inchipui, amicul meu, ca nu pōte cine-va se refuze nimic'a unui Ministru.

Mich. Acēst'a-i mai tristu; voiu cantā alta ce-va.

Ales. Se'ntielege tu vei gasi usioru. Ce dracu! nu mōre cine-va de fōme în tier'a nōstra. Dar m'amu intardiatu de totu, me ducū, rugandu-te se nu uiti cererea mea. Nu me parasi ansa cu totulu, scumpulu meu. Mai vina, cātu odata pe la mine. (ese).

SCENA VI.

Michailu (singuru).

Mai vina cātu odata pe la mine!... ce indiferentia într'unu momentu candu aveamu mai mare nevoia decâtu totu deun'a de o strangero de māna amicala. A! umbra! tu aveai dreptate!... Astadi D. Orneanulu nu mai voescē sa-i fi ginere... nu mai suntu bogatu... Alessandru unu omu pe care-lu credeamu amicu asiā de sinceru, se grabesce a-mi spune o veste rea, numai că sa-si asigure cātu-va bani... elu care-i asiā de avutu intōrce spatelē unui amicu, că sa se ingenunche inaintea unui Ministru... Acestu omu care eri nu se putea lipsi de mine dōne dile dearendulu me invita astadi sa vinu sa-lu vedu... cātu odata... Lu mea privita

prin puterea bune vointie și a moderatiunii tōta neintielegerea ce s'a escatu cu voi'a ori din ne-precepere.

Noi prevedem, că și naționalitățile nemagiare, ca pe lānga politic'a majorității de acum nu se pōte face destulu pretensiunelor libertății neci intereselor materiali și spirituali adeverate ale poporului, neci acceptărilor diferitelor naționalități din patria și natiunelor vecine. De aceea ne luptāmu neineetatu în contr'a acestei politice nefericite.

Partia lui Deak s'a nesuitu a aretā, ca elaboratulu pentru afacerile comune, în care culmineza politic'a fusiunārei austriace, aru formā ore-si care cale a împacării popōrelor. — Cu asta ocaziune voimū se observāmu în termeni, cātu se pōte defini, cumca acēst'a e cea mai mare amagire. Acēst'a asiā numita invoire nu e alt'a, decâtu împartasirea unor elemente în eserecarea puterei domnitoare ale Austriei.

Prin urmare trebuie sa prevada și naționalitățile nemagiare, cumca greutatea nedreptăților și a retacilor, cari se comitu în contr'a intereselor poporului, și din cari se deriva nemijlocitū și vatemările de interese ale naționalităților, numai pe aceste cātu-va elemente le apasa, dar neci decâtu nu apasa pe națiune (magiara) carea asijderea suferē.

Cuventarea dlui S. Andrieoșiu privind directiunea comitetului în cauzele confesiunale.*)

Mai înainte de ce va intrā comitetulu în debatarea proiectulu de lege în afacerile religionarie și bisericesci, fia acele generali sēu numai speciali, mi se pare a fi de lipsa rōsolverea unei intrebări preliminare carea e totu odata și fundamentala. Resare adeca intrebarea, deca legelatiunea la emiterea de legi în afacerile religionarie și bisericesci are sa se puna pre terenulu de ismulu generalu? au ca are sa stea pre terenulu unui statu constitutiunale?

Deca intielegu eu bine proiectulu de lege, compusu de Dr. Mühlfeld și discotatu în anul 1861 de unu comitetu confesiunale, nu remane la indoieia, ca în totu cuprinsulu lui, precum ne stā și acum înainte, s'a scapatu din vedere ide'a unui statu constitutiunale crestinu, de ore-ce nici în testulu acelu proiectu de lege nici în reportulu de motive nu afu terminatiunea: religiunea crestinescā sēu biserice'a crestinescā, ci numai numirea generalē: religiune, biserica, asociatiune.

Cā crestinu și cā preotu alu bisericei ortodoxe orientali sum departe de a apuca cuventulu în contr'a unei emancipări cetatiene corespunditoare a ludeilor și a vatemārii acēst'a porunc'a amārei cātu aprōpele. Totu asiā de putinu me intielegu cu acea doctrina, dreptu carea în favōrea unei bi-

*) Vedi nrulu trecutū „Afacerile conf. și scol. în senatulu imperialu“

dar prin prismulu seraciei e cu totulu alt'a; ea are de siguru dōne fetie, un'a dulce, afabila, zimbitorē pentru omulu bogatu, cealalta seriōsa, rece, indiferenta, pentru omulu ce nu are nemicu. Eri nu asiū fi crediutu tōte aceste, astadi mi se parū naturale: esperintia invatia multe lucruri în patinu tempu, (unu servitoriu i da o scrisōre) A! o scrisōre, ce veste rea mi mai aduce ea? Nu! E o scrisōre dela Elis'a, e pōte o raza dulce; în mijloculu atātoru deceptiuni amare... Dar deca Elis'a nu m'aru mai iubi? O! nu! acēst'a-i cu neputintia! Indoieia umbra a infernului! (cetesce unu momentu) Ddieule! dar ce dice ea! (cetesce).

Amicul meu! Suntu silita a plecā în acestu momentu chiaru la tiera. Zinca o amica din pensiunatu mi scrie si me rōga sa vinu numai decâtu sa asistu la o serbare ce da la o moste a sea. E prē amabila în scrisōrea ei pentru cātu sa nu fia urmatōrē la invitatiunea ei. Zinca me angajaza se o intovarasiescu de acolo în o calatorie ce vrea sa faca în Itali'a. Iți poti usioru inchipui, amicul meu, ca ceriulu Italiei e prea albastru pentru cātu sa nu fia monotonu, candu cine-va lu privesce totu deun'a singuru; mi mi mila de blat'a Zinca, voiū merge cu dens'a! Adio bunulu meu amicu, ori cātu de departe voiū fi anim'a mea va compatimi totu deun'a cu sōrtea Diale. — Fii incredintiatu ca acēsta plecure me face sa suferu fōrte multu cātu amu aflatu tōta nenorocirea ce te apasa. (vorbindu) Cum si tu Elizo!... lumea intrēga me parasesco!... Eu te credeamu sincera și buna... nu-mi mai

serici confesiunali aru suferi daun'a vederata causa generala a crestinismului, iera de alta parte s'aru margini conceputulu unei biserice crestine, carea este adunarea tuturor credinciosilor de aceeași confesiune, numai la organele ierarhiei și în consecintia mai departe nu s'aru concede credinciosilor nici în acele casuri unu cuventu, candu e vorba a cere dela turm'a cea cuventatōrē lān'a și laptele.

Cu tōte acestea insa nu me potu nici decum invoi cu cugetulu de a renutiā la ide'a unui statu constitutiunale crestinu în Austri'a și eu afirmu cu tōta securitatea, ca de ismulu, precum este elu luat de basa în proiectulu de lege mentionatu, cu exceptiune fōrte mica, aru produce la tōte popōrele din Austri'a scandalu, contradicere și banuieia aspra. Nu stā la indoieia, ca în unu statu juridicu, ale cărui'a popōre suntu de mai multe confesiuni crestine, cari nu se deosebesc prin adevēri fundamentale ale crestinetății, nu pōte sa fie vorb'a de o biserica de statu singura sēu mai vertosu indreptățita, nici de o tolerantia vitrega a acelor'a-lalte confesiuni crestine; dara dela unu confesiunismu crestinu strinsu a trece de odata pre terenulu unui deismu problematicu, carele e în ochii popōrelor o cimilitura, mi se pare a fi o saritura prea cumplita și daunaciōsa chiaru pentru moralitate în mass'a popōrelor.

Afara de marturisitorii crestinismului și de evrei nu se afla în Austri'a alte religiuni indreptățite, celu puțin nu suntu cunoscute în publicu. Findu asiā dara numai vorb'a, ca ce felu de pusețiune sa aiba în venitoriu marturisitorii legi mozaice pre lānga cei'a ai evangeliului, nu s'aru face nici o indestulare confesarilor legi mozaice, deca prin legile statulu s'aru concede d. e. casatori'a confesarilor mozaici cu cei crestini, din contra aru fi acēst'a unu atacu și asupr'a crestinismului și asupr'a evreismului.

Eu stau asiā dara vertosu pentru aceea, ca la compunerea proiectelor de legi în afacerile religionarie și bisericesci sa nu se adopteze terenulu de ismulu generalu, ci terenulu unu statu constitutiunale crestinu și asiā sa se compuna dupa principiulu egalē indreptățiri a tuturor confesiunilor crestine legile referitōre la pusețiunea bisericelor crestine; iera spre regularea pusețiunei cetatiene și drepturilor civile a confesarilor legi mozaice sa se compuna unu edictu, confesiunale separatū pentru Evrei. „Albin'a.“

Varietăți.

*(E misariu). În tempulu mai de curēndu a incēputu a circula unu sgomotu despre emisari romāni. Acum cetimū în „Kolovári Kōz-lōny dela 23 Iuliu nr. 87 în privintia acēst'a urmatōrele:

„Clusiu 21 Iuliu 1867. Scirea din nrulu nostru ce a aparutu eri, ca unu anumitu Candianu agitatoru romānu (rumenai agitator) s'a prinsu, nu

lasi neci dreptulu de a te stimā.

SCENA VII.

Michailu.—Realitatea.

Michailu.

Dulce visu de fericire,

Iute-asiā cum de-ai trecutū?

Tu erai o amagire,

Eu din ceriuri te-amu crediutu.

Realitate (dupa tapisieria)

Cātu scumpe suvenire!

Cātu visuri de amoru!

Trecu cum trece-o nalucire

Ce sburandu se perde în sboru.

Mih. Desteptare! ōr'a-ti suna.

Husiuni! nu ve mai vrēu.

C'unu surisu ce fu minciuna,

Voi mi-ati luatū sufletulu meu.

Realit. Te'nsieli lumea-i totu cu sōre,

Cātu-odata vine-unu noru...

Dar durērea-i trectatōrē,

Sufletulu nemuritoru.

Mih. (cadiendu pe o canapea lānga tapiseria).

O! singuru! singuru!

Realit. (esindu si luandu-i māt'a). Cu Realitatea.

Mih. Te cunoscū!... te cunoscū prē bine acum.

Realit. Asculta copile, viēti'a-i o carte,

Sī din ea omulu nu pōte sci,

De cātu o mica, o slaba parte,

Pān' ce durērea-lu invatia a ceti.

Sc. Cap'sia.

e luata din aeru. Acestu omu, carele dupa spu-
sele lui proprie a fostu partasiu la resturnarea lui
Cuz'a, dupa scriile cele avemu din mai multe parti,
se afla acum sub padia in Aiudu in unu otelu, in
delinere cuviincioasa. Fanaticu trebuie sa fia acestu
omu, pentru ca doreste forte sa fia intemniatu,
i aru placé sa face sgomolu mare cu numele seu.
Ni se scrie, ca nu ascunde, ca a venitu cá sa a-
gite in muntii abrudenii pentru scopu daco-románu
si se vorbesce ca cortelulu l'aru fi avutu la unu
preotu cunoscutu din revolutiune, de unde si-au
torsu agitatiunile. Dupa cum se suna scirea s'a a-
flatu mai multe scrisori la densulu si o lista sigu-
ra (bizonyos) de nume, se póte ca missiunea au
statu in legatura cu acele tramiteri de bani rusesci,
ce dupa scirea lui „Magyar Polgár“ au sositu in
mai multe locuri, si pre cari se póte ca Candianu
ia adunatu dela adresati. Se vede ca Russulu aru
vrea sa scóta pentru sine castanele din focu cu fa-
naticii daco-románisti. Agitatorulu, dupa cum se
crede a se puté deduce din scrisorile sele sa
indiguesca pre románii nostri (románinkra), cari
se incredu in constitutiune si voru a remané
cetateni iubitori de patria, deputatii pestani suntu
tare luati la falanga si intro acesti'a si Dlu Mace-
lariu. Cum si cine voru fi compromisi? nu ni s'a
fácutu cunoscutu. E probabilu ca regimulu va tra-
mite pre agitatoru pre calea cea mai scurta acolo
de unde a venitu. Dupa parerea nostra cu agitarea
nu a ajunsu departe, pentru ca scie ori si cine, ca
la spatele ideei acestei daco-románe nu e libertate,
nu marire natiunala, ci canciuca (cnuta) rusésca.
Déca considerámu asemenea organizatiune de emi-
sari intre popórele orientului, dámu preste ghiarale
ursului, care folosindu-se de fantasiile singuratici-
loru si arunca rociurile asup'ra popóreloru inveci-
nate, cá prin ele sa accelereze catastrofa si in fine
sa le imbuce pre tóte, precum a fácutu cu polonii,
cerchesii, tatarii, si cu mai multe popóre menunte
dela média-nópte, pre cari le-a nimicitu si le-a con-
topitu in sine.“

„Sieb. Bl.“ spune ca in 25 Iuliu a trecutu pre
aiei unu emissariu románu, capitanu de artileria si
s'a expeditu preste margine (frunteria).

In nr. 88 „Kol. Közl.“ aflámu notiia: ca se
vede ca Russulu lucra prin partida resturnatoriá
romána, pentru ca la prinsulu Candianu, agitatorulu
din tier'a románesca, s'a aflatu bani rusesci.

Totu in afacerea acést'a cetimu urmatórea co-
respondintia in „Gazet'a Transilvaniéi“:

Zlatna, 17 Iuliu 1867. Dle Redactoru! Eri, a-
daca in 16 a l. c. opidulu nostru a fostu martore la unu
evenimentu ce intr'adeveru pórtu in sine cuatificatiunea de
a nasce resintia in ori ce omu cu mintea si anim'a la
loculu seu, precum a si nascutu in tóta poporatiunea ro-
mana de aici.

Intr'aceeasi di adeca, cam pre la 2—3 óre dupa a-
médii sosit de cátra Abrudu in opidulu nostru cunoscutulu
literatu si poetu din Romani'a, dlu A. Candianu, carele fá-
ra de a fi datu vre-un'a ansa, eaca numai asiá din bunu
seninu numi decátu fu arestatu din partea dlui subjude cer-
cuale A. F.

In diu'a amintita n'amu sciutu nimic'a despre totu
lucru pána-ce astadi, candu ecamu informatu des-
pre neplacut'a asera, si me pregátamú spre a lu cercetá
— eaca lu vedu intr'o carutia tieranésca trecendu pre sub
ferést'a mea escortatu cátra Aiudu de doi gendarmi cu ba-
ionetele trase.

Eu sciu ca D. Candianu a petrecutu mai multu tempu
in Pest'a sub óchii ministeriului magiaru, fára de a fi fostu
molestatu din partea politiei locale; si me miru forte cum
de polit'a din Zlatna a potutu deveni mai netolerante de-
cátu cea din Pest'a.

Eu sciu ca dlu Candianu umbla in dulcea patria spre
a-si immulti esperintiele, eara nu cá emisariu dupa cum
lu inferara unii ómeni cari se temu de tóta frundi'a, si me
miru ce frunte a potutu se aiba celu ce l'a dechiaratu de
prisonieru si l'a escortatu intr'unu modu atátu de de-
jorsitoriu.

Au dóra amu ajunsu acolo, incátu fratiloru nostri
de preste Carpati, — de cari in respectulu literariu nu
este putere pre lume carea sa ne póta despartí — sa nu
le fia mai multu iertatu a-si cercetá pre fratii sei de
dinecece nici chiaru pentru scopuri curatu literarie??
Intr'adeveru triste tempuri acestea, candu nici prin o tí-
ra ce afectéza a se numi culta, sa nu póta calatori o-
mulu fára de a fi espusu neplacertiloru si capricieloru unui
soiu de ómeni prepunatori si fricosu! . . . f

In lipsa de alte date mai detaiate in afacerea de care
luámu notiia in modulu de mai susu, nu putemu sa
ne pronuntiamú nici cum asuprai-i. — Atát'a putemu
dice ca pericolulu care se rostogolesce totu mai
tare spre marginile tieriloru nóstre este si mare si
comunu. Si de aceea nu credemú ca voru fi ó-
meni cu minte, atátu la noi cátu si dincolo in Ro-
mani'a, cari aici sa pericliteze liniscea, dupa care
nisimú de atát'a tempu, si dincolo sa vateme

neutralitatea garantata de puterile Europei ierasi a-
tátu de pretioasa pentru recrearea acelu bietu po-
poru, sbuciumatu de invasiunile, cari a lasatu numai
miseria in urm'a lor. Déca a fostu aplicabila un-
de-va sentint'a: Nulla salus bello pacem te pos-
cimus omnes, aceea apoi aici in coltiulu acestu de
Europa, unde traimu, si póte afla aplicatiunea in
tóta estensitate ea.

** Budapesti Közlöny a devenitu prin emisulu
ministeriulu ung. de justitia din 4 Iuliu 1867 nr.
1410 si pentru Transilvani'a organulu oficialu alu
regimului. Cu acésta ocaziune, comitele natiunei
sasesci cá presiedinte alu tribunalulu de apelu din
Sabiú, aduce la cunoscutia ca fói'a nemtiésca ce
apare aici in Sabiú „Siebenbürgische Blätter“ va
primi tóte comunicatele si anuncie
oficiale spre publicare din tier'a sasésca, si provó-
ca a o prenumerá din pausialele cancelarielor. S-
Blätter aducu in fruntea lor unu emisulu alu
comissariulu regescu ddo 21 Iuliu 1867 nr. 171 prin
carele se face Sieb. Bl. cunoscutu ca in urm'a emi-
sului min. citetu mai susu ele voru aduce anuce-
le si comunicatele oficiale pentru tier'a sasésca.

** Alergerile de oficiali in Clusiu ce
s'a intemplatú la 22 au datu resultatulu urmatoriu:
Judi primari: s'au alesu Paulu Macskási si Paulu
Biro jun., vice-comiti Nicolau Gyarmathy, Teofilu
Hosszu; notariu primariu: Alessandru Halmagi;
notariu secundariu: Albertu Kozma; archivariu Lad.
Dorgo; judi cerc. Iosifu Biro, Ludovicu Góczy,
Ioanu Nestoru, Samuilu Chilyén, Carolu Török, Nic.
Papu, Ignutiú Kaszoni, Alb. Bartha, Lud. Komisz,
Samuelu Mosza, Francz Gyulai si Carolu de Schan-
kebank. — Adjunti de judi cercuali: Nicolau Ros-
ca, Arpad Mohai, Paulu Fekete, Alecsiu Péchy,
Lad. Demeter, Ios. Csizsár, Albertu Pál, Alecsiu
Romonczai, Simeonu Bodiacu, Andreiu Truti'a, Mi-
chailu Simon, Lud. Varo. — La partea judecato-
résca: Asesori de clas'a I: Lud. Lészai, Fr. Agh,
Ios. Pinteá, Leont. Popu, Iosifu Popu si Alessan-
dru Darabantu; clas'a II: Ioana conte Bellen jun.,
Iul. Szentiványi, Gregoriu Máté, Lud. Szigeti, Geor-
giu Lázár si Alecsiu Bokros; Notari secundari:
Ioann Siolutiu, Albertu Dorgo; Fiscalu primariu:
Mih Sebestyén; fiscali secundari: Leop. Nagy si
Lad. Rant'a; judi pupilori: Lad. Nestoru, Telegdi
Carol, Alessandru Dos'a si Car. Bocskor. — Ono-
rari s'a denumitu: asesoru Ales. Halmagi si Ios.
Szabó; notari aministrativi: Dan. Zeyk, Iuliu Sza-
bó, Arpad Beregszászi, Bela c. Bethlen, Iuliu Iozsa,
Lad. Csákány, Lad. Nestoru, Imre Farkas Stef. Bo-
nis, Bela Kúrti si Isidoru Chetianu.

** Dilele acestea a fostu adunatu aici in Sa-
biú consistoriulu bisericeii evanghelice luterane din
Transilvani'a. In siedint'a din 22 Iuliu s'a decisu
unanimu adunarea bisericeii intregi pre 16 Septem-
bre 1867 pentru alegerea de superintendinte (E-
piscopu). —

** Casatoriá soldatiloru in ser-
vitiu activu. In acésta privintia se dede o
lege inca lá 1861, in urm'a carei dintre subofi-
cieri a siés'a parte sa se póta casatori. Casatori-
ele aceste se impartiau in dóue categorii si adeca
un'a categoria se bucura de locuintia libera in ca-
sarme si merge cu trup'a pre spesele erariului, iera
copiii se primescu in institute militare. Categori'a
a dóua nu se bucura de neci unulu din beneficiile a-
cestea. Cu tóte aceste s'a observatu ca in prea
multe casuri capii nu voru sa dea licentia la casa-
toria neci celoru mai bravi suboficieri, necum fecio-
riloru de rendu. Volniciele aceste au ajunsu la
cunoscutia Imperatului si au recomandat prin o
scrisóre de mân'a Sea, cea mai stricta observare a
legei si prescrielor in privint'a casatorielor susu
atinse, si amenintia pre ori ce comandantu, carele
de capulu seu da resolutiuni nefavoritóre la ase-
menea cereri. Comentariulu ministrului de res-
belu arata mai departe ca servitiulu celu scurtu séu
alte conditii dictate de comandanti nu mai potú
servi de pedeca la casatoriile suboficieriloru.

** (Din Pompeii.) Nu de multu cetisemú
prin diuarie ca desgropanduse mai departe acésta ce-
tate, acoperita cu lava in urm'a unei eruptiuni vul-
canice inca lá an. 70 dupa Chr., s'a aflatu unu cup-
toriu de pané cu optu pani. Acum cetimu s'a aflatu unu
vasu cu apa. Ap'a acést'a s'a esaminatu de cátra
professorulu de chemia dela universitateá din Neapole
d. Luca, si s'a aflatu ca are tóte partile ce se receru
la o apa buna, de-si sta in vasu de o mia siepte
sute nóue-dieci si siepte de ani. In septamanile de

curendu s'a aflatu si unu vasu cu vinu, in sa nu mai
e fluidu (curgatoriu), ci ce-va cam ingrosiatu. Si
aces'a s'a tramesu la dis'a universitate spre cerce-
tare; in scurtu se va puté scé de ce calitate erau
vinurile ce le beau romanii pre acele tempuri.

Bibliografia.

In dilele acestea a esitu in tipografi'a archidie-
cesana de sub tipariu o brosiura de 8 cóle, octavu
mare, sub titul'a: Acte oficiose, pri-
vitóre la infintiarea Metropoliei
gr. resaritene a Romániloru din
Transilvani'a, Ungari'a si Banatu.
Cuprinsulu dupa indicele brosiurei este urmatoriu:

Indice.

I. Protocolulu siedintieloru sinodale,
tínute in Carlovitiu in 13, 14 si 17 Augustu 1864
fati'a 1.

II. Protocolu siedintieloru sinodale tí-
nute in Carlovitiu in 11 Septembre 1864. fati'a 5.

III. Protocolulu siedintieloru sinodale
tínute in Carlovitiu in 11 si 15 Sept. 1864. fati'a 17.

IV. Protocolulu siedintieloru confe-
rentiale tínute in Carlovitiu din 8-16 Febr. 1865
fati'a 23.

V. Protocolulu siedintiei conferintiale,
tínuta in Carlovitiu in 2 Martiu 1865. fati'a 35.

VI. Protocolulu siedintieloru confe-
rentiale tínute in Carlovitiu din 5-8 Martiu 1865.
fati'a 39.

VII. Disertatiunea Archiepiscopului
si Metropolitulu Andreiu, tínuta in conferin-
ti'a din 5 Martie 1865. fati'a 45.

VIII. Opiniunea membriloru románi din
comisiunea alésa in Sinodulu generalu, pentru cer-
cetarea fondurilor administrate in Carlovitiu si e-
ruarea partiloru competente natiunei románe si ce-
lei serbesci. fati'a 69.

Proiectulu de Programa alu re-
presentantiloru románi la Sinodulu episcopescu in
Carlovitiu, in privint'a despártirei ierarhice a Ro-
mániloru de cátra serbi. fati'a 94.

IX. Adausulu la disertatiunea Archi-
episcopului si Metropolitulu Andreiu. fati'a 120.

X. Dechiaratiunea supletoria
a Archiep. si Metropolitulu Andreiu Baronu
de Siagun'a si a Episcopulu Procopiu
Ivacicovicu, in privint'a intrebárei mana-
stiriloru. fati'a 126.

Din indicele acestea se póte vedé, ca brosiu-
ra ce ne sta inainte cuprinde documente, cari cu
referire la reinfintiarea Metropoliei nóstre suntu de
cea mai mare insemnate. Istori'a bisericeii nóstre,
careá va avé a apretá marea acuisitiune ce amu
fácutu prin restabilirea Metropoliei nóstre strabune
natiunale, va aflá actele acestea demne de tóta con-
sideratiunea. Dar actele acestea au nu numai in-
semnate istorica, ci si practica tota odata; cáci
in ele se afla punctele de manecare, din cari au
purcesu reprezentantii bisericeii nóstre románe fa-
tia cu serbi, atátu in privint'a despártirei ierar-
hice cátu si in privint'a impartirei monasti-
riloru si fonduriloru, ce stau inca exclusivu sub
administratiunea si in folosirea ierarhiei serbesci.
Punctele acestea de manecare a barbatiloru nostri
de incredere, precum si pasii ce iau fácutu ei, du-
pa cum presupunemú cu tóta siguritateá, voru de-
veni substratu de desbatere in celu mai deaprópe
congresu metropolitanu, ce asteptámu sa se incu-
viintieze din parte regimului. Dreptu aceea ne si
luámu voia a atrage atentiunea tuturoru barbatiloru
nostri inteligenti asup'ra amintiteloru acte ofi-
ciose, ce s'au tiparitu in consonantia cu conclu-
sulu adusu in siedint'a conferintiala a represen-
tantiloru nostri, tínuta in Carlovitiu in 8 Febr. 1865.
Brosiura se póte capetá dela tipografi'a archidiecezana
din Sabiú pentru pretiulu de 50 xr. v. a. —

De Limbriku Kordelatu- (Verne solitariu.)
Vindecá fáradureresi periculú in 2 ore Dr. Bloch
in Viena, Praterstrasse No. 42. — Deslusit se
dáu prin scrisori francate. — Medicamente ku
modulu întrebuntarii se trimite ku postá

Burs'a de Vienn'a.

Din 14/26 Iuliu 1867.

Metalicele 5%	57 75	Actiile de creditu	182 26
Imprumut. nat. 5%	67 75	Argintulu	124 75
Actiile de banca	700	Galbinatu	6 06 1/2